

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

**I-VI
2019**

S A D R Ž A J

UVODNE NAPOMENE	3
1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE	4
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA	5
2.1 ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA	10
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	11
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	14
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU	15
5.1 ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	16
5.2 ROBNA RAZMJENA SA HRVATSKOM.....	18
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E	20
6.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E	21
6.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	22
6.3 ROBNA RAZMJENA SA SRBIJOM	25
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E	27
7.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E	27
7.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	29
8. ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM.....	31
9. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE.....	33
STATISTIČKI DODATAK.....	35
PRILOG 1.....	36
PRILOG 2.....	37
PRILOG 3.....	38

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za period I-VI 2019. godine.

- *Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine u periodu I-VI 2019. godine iznosila je 15,61 milijardu KM. Vrijednost izvezene robe bila je 5,83 milijarde KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 9,78 milijardi KM, te je zabilježen vanjskotrgovinski deficit od 3,95 milijardi KM. Trgovinski deficit bilježi rast od 12% u odnosu na isti period prethodne godine.*
- *Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene u periodu I-VI 2019. godine bile su povećanje ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (2,8%), pad izvoza (0,1%), rasta uvoza (4,5%), te pad stope pokrivenosti uvoza izvozom za 2,8%.*
- *Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako da u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 67%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 13%, dok ostale zemlje učestvuju sa 20%.*
- *Izvoz u EU ostvaruje učešće sa 75% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja EU učestvuje sa 62% u ukupnom bh uvozu. U periodu I-VI 2019. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa EU (5%), rast izvoza u EU (2%), rast uvoza iz EU (8%), te pad stope pokrivenosti uvoza izvozom sa EU (4,7%), dok je kod trgovinskog deficitu zabilježen rast (30%).*
- *Izvoz u zemlje CEFTA-e učestvuje sa 16% u ukupnom bh izvozu, a uvoz iz zemalja CEFTA-e učestvuje sa 12% u ukupnom bh uvozu. U periodu I-VI 2019. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa CEFTA-om (2%), rast izvoza u CEFTA-u (1%), rast uvoza iz CEFTA-e (2%), te pad stope pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om (0,3%), dok je kod trgovinskog deficitu zabilježen rast (3%).*
- *Izvoz u ostale zemlje (zemlje koje ne pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 10% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh uvozu učestvuje sa 26%.*
- *Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 154%, Slovenijom 112%, Hrvatskom 74%, Njemačkom 72%, Italijom 62%, te sa Srbijom 62%. Pored ovih zemalja, značajni trgovinski partneri BiH su SAD, Rusija i Kina, međutim pokrivenost uvoza izvozom sa tim zemljama je mala, pa tako sa Rusijom 14%, sa SAD-om je 7,5%, te sa Kinom 2%.*
- *Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2019. godine najviše izvozila u: Njemačku (859,25 miliona KM), Hrvatsku (731,76 miliona KM), Italiju (704,96 miliona KM), Srbiju (626,79 miliona KM), Austriju (547,66 miliona KM), Sloveniju (509,24 miliona KM), Crnu Goru (196 miliona KM), te Mađarsku (143,03 miliona KM).*
- *U posmatranom periodu, Bosna i Hercegovina je naviše uvozila iz: Njemačke (1,19 milijardi KM), Italije (1,13 milijardi KM), Srbije (1,01 milijardu KM), Hrvatske (989,23 miliona KM), Kine (717,33 miliona KM), Turske (471,48 miliona KM), Slovenije (453,73 miliona KM), te iz Austrije (355,40 miliona KM).*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1. Uporedni pregled robne razmjene BiH

OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Prosjek	Mil.KM Index 2019/2018
IZVOZ	4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.835,24	5.829,24	5.154,75	99,90
UVOD	7.652,05	7.722,29	8.634,43	9.354,14	9.778,75	8.628,33	104,54
OBIM	12.036,37	12.236,38	13.845,29	15.189,38	15.607,99	13.783,08	102,76
DEFICIT/SUFICIT	-3.267,73	-3.208,20	-3.423,57	-3.518,90	-3.949,51	-3.473,58	112,24
POKRIVENOST (%)	57,30	58,46	60,35	62,38	59,61	59,62	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

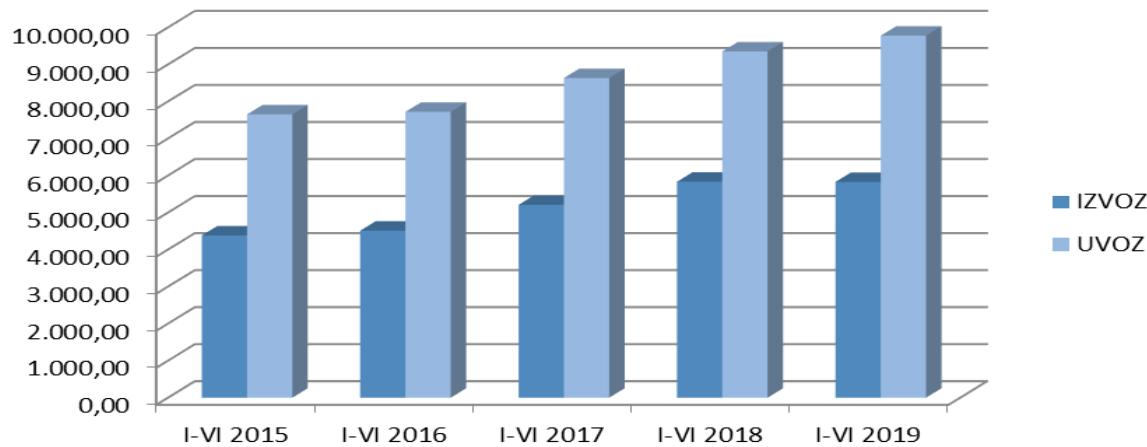
Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2019. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, izvoz je manji za 0,10%, dok je uvoz porastao za 4,54%, što je dovelo da je pokrivenost uvoza izvozom manja za 2,77%.

Vanjskotrgovinski deficit Bosne i Hercegovine je i dalje izuzetno visok i u periodu I-VI 2019. godine i njegova vrijednost iznosi 3,47 milijardi KM, što je za 12,24% više u odnosu na isti period prethodne godine.

Na grafikonu 1. predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine u periodu od I-VI 2015. do I-VI 2019. godine.

Grafikon 1. Robna razmjena od I-VI 2015. do I-VI 2019. godine - mil.KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Tabela 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće I-VI 2019	Index 2019/2018
			I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	2716	Električna energija	171,50	132,72	216,43	276,06	294,82	5,06%	107
2	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	319,80	345,39	355,07	354,77	283,31	4,86%	80
3	7601	Aluminij u sirovim oblicima	180,80	120,85	166,63	207,39	200,36	3,44%	97
4	8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni provodnici	89,99	99,38	128,25	152,78	177,79	3,05%	116
5	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	126,00	148,62	165,95	182,05	174,39	2,99%	96
6	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	60,48	81,05	97,53	134,03	156,82	2,69%	117
7	4407	Drvo obrađeno po dužini debljine veće od 6 mm	142,69	164,90	167,72	169,30	156,78	2,69%	93
8	6406	Dijelovi obuće	86,57	99,77	108,84	142,53	150,03	2,57%	105
9	6403	Obuća sa vanjskim donovima	161,16	164,26	153,48	150,95	149,50	2,56%	99
10	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila	126,23	129,64	120,68	136,52	141,85	2,43%	104
Ukupno (1-10)			1.465,2	1.486,6	1.680,6	1.906,4	1.885,7	32,35%	99
Ostalo			2.919,1	3.027,5	3.530,3	3.928,9	3.943,6	67,65%	100
UKUPNO			4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.835,24	5.829,24	100,00%	100

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše izvozili za period I-VI 2019. godine su:

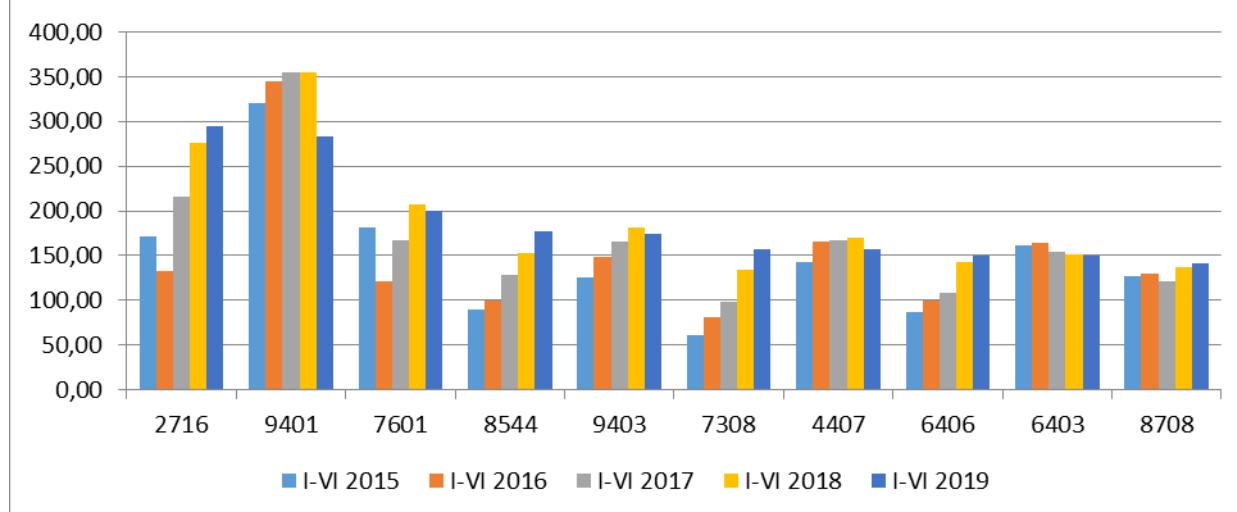
- električna energija (TB 2716) – 294,82 miliona KM, ↑6,8%;
- sjedala (TB 9401) – 283,31 milion KM, ↓20%;
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 200,36 miliona KM, ↓3,4%;
- izolirana žica, kablovi (TB 8544) – 177,79 miliona KM, ↑16%;
- ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) – 174,39 miliona KM, ↓4%.

Najveći doprinos na pad bh izvoza, za period I-VI 2019. godine u odnosu na isti period 2018. godine, ima izvoz u:

- Njemačku – sjedala (TB 9401) – 95,20 miliona KM, ↓30%;
- Španiju – sjedala (TB 9401) – 8,99 miliona KM, ↓77%;
- Hrvatsku– naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 1,52 miliona KM, ↓94%.

U prvom polugodištu 2019. godine u Tursku nije bio zabilježen izvoz svježeg ili rashlađenog goveđeg mesa, dok u istom periodu prošle godine izvoz je bio 29,96 miliona KM.

Grafikon 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom (Top 10) - u mil. KM

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu od I-VI 2015. do I-VI 2019. godine zabilježen je rast izvoza izolirane žice, kablova (TB 8544), zatim željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308), te dijelova obuće (TB 6406).

Tabela 3. - Pregled proizvoda sa najvećim **uvozom** po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće I-VI 2019	Index 2019/2018
			I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	411,39	334,95	430,98	514,41	708,80	7,25%	138
2	8703	Putnički automobili	269,89	301,04	347,37	392,73	480,86	4,92%	122
3	2701	Kameni ugalj; briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja	165,63	115,43	235,17	247,85	277,34	2,84%	112
4	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	208,46	216,68	219,06	223,13	244,38	2,50%	110
5	2716	Električna energija	34,94	57,99	133,44	60,61	189,15	1,93%	312
6	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	129,89	81,89	100,38	106,11	136,07	1,39%	128
7	7601	Aluminij u sirovim oblicima	54,49	21,43	48,82	67,39	127,18	1,30%	189
8	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže ili druge bežične mreže	91,91	91,11	105,90	97,50	117,03	1,20%	120
9	4107	Goveđe kože	98,67	110,02	110,41	121,11	105,73	1,08%	87
10	8704	Motorna vozila za prijevoz robe	58,25	62,45	81,81	85,26	88,25	0,90%	104
Ukupno (1-10)			1.523,5	1.393,0	1.813,3	1.916,1	2.474,8	25,31%	129
Ostalo			6.128,5	6.329,3	6.821,1	7.438,0	7.304,0	74,69%	98
UKUPNO			7.652,05	7.722,29	8.634,43	9.354,14	9.778,75	100,00%	105

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

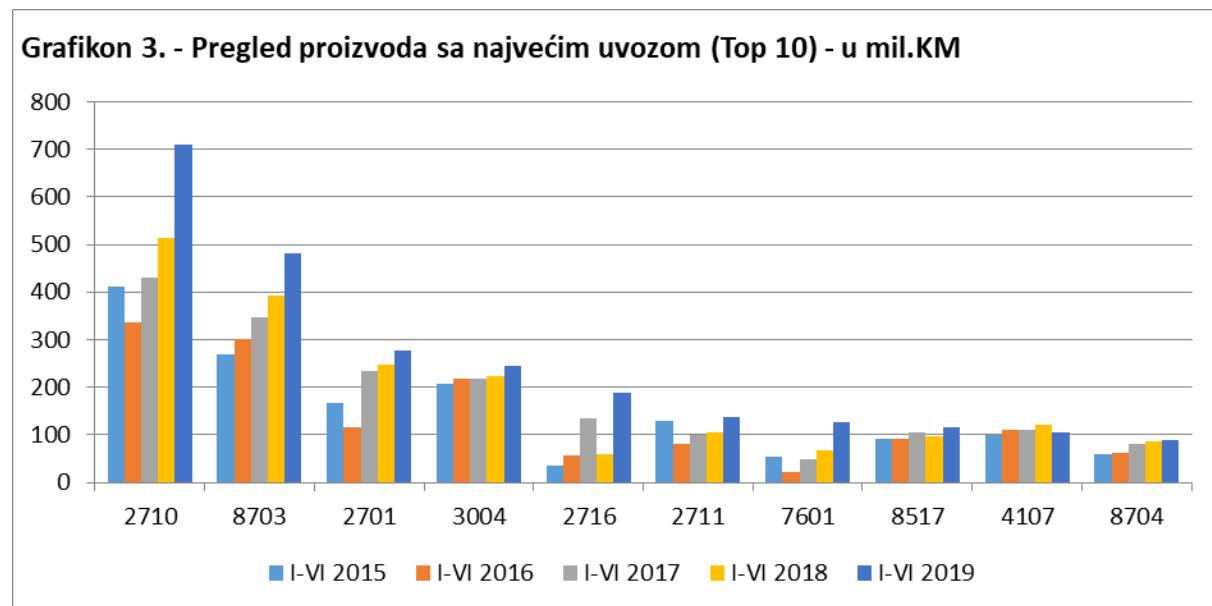
Proizvodi koji su se najviše uvozili za period I-VI 2019. godine su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710)- 708,80 miliona KM, ↑38%,
- putnički automobili (TB 8703) – 480,86 miliona KM, ↑22%,

- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 277,34 miliona KM, ↑12%,
- lijekovi (TB 3004) – 277,34 miliona KM, ↑10%,
- električna energija (TB 2716) – 189,15 miliona KM, ↑212%.

Najveći doprinos na rast bh uvoza, za period I-VI 2019. godine u odnosu na isti period 2018. godine, ima uvoz iz:

- Hrvatske – električne energije (TB 2716) – 121,72 miliona KM, ↑434%;
- Hrvatske – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 328,47 miliona KM, ↑29%;
- Rusije – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 102,66 miliona KM, ↑110%;
- Italije - naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 201,57 miliona KM, ↑36%;
- Njemačke – putničkih automobila (TB 8703) – 252,69 miliona KM, ↑25%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu od I-VI 2015. do I-VI 2019. godine zabilježen je rast uvoza osobnih automobila (TB 8703), lijekova (TB 3004) i motornih vozila za prevoz robe (TB 8704).

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim **deficitom** po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost deficit (mil. KM)					Učešće I-VI 2019	Index 2019/ 2018
			I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	-369,58	-282,26	-394,39	-431,16	-682,01	17,27%	158
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	-267,16	-298,83	-344,97	-387,58	-476,28	12,06%	123
3	2701	Kameni ugalj; briketi	-165,61	-115,43	-235,17	-247,85	-277,34	7,02%	112
4	3004	Lijekovi	-170,45	-180,16	-173,03	-168,35	-204,22	5,17%	121
5	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	-129,89	-81,89	-99,83	-104,90	-134,76	3,41%	128
6	8517	Telefonski aparati	-87,05	-88,43	-102,98	-94,91	-112,33	2,84%	118
7	4107	Govede kože i kože kopitara	-93,58	-102,97	-103,02	-113,79	-99,78	2,53%	88
8	8704	Motorna vozila za prijevoz robe	-54,51	-59,68	-77,06	-81,49	-84,21	2,13%	103
9	0201	Govede meso, svježe ili rashlađeno	-33,47	-54,60	-66,75	-39,76	-82,85	2,10%	208
10	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika	-36,31	-44,96	-51,37	-61,85	-71,37	1,81%	115
Ukupno (1-10)			-1.407,6	-1.309,2	-1.648,6	-1.731,6	-2.225,2	56,34%	128
Ostalo			-1.860,1	-1.899,0	-1.775,0	-1.787,3	-1.724,4	43,66%	96
UKUPNO			-3.267,72	-3.208,21	-3.423,57	-3.518,90	-3.949,51	100,00%	112

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u periodu I-VI 2019. godine su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 682,01 milion KM, ↑58%,
- putnički automobili (TB 8703) – 476,28 miliona KM, ↑23%,
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 277,34 miliona KM, ↑12%,
- lijekovi (TB 3004) – 204,22 miliona KM, ↑21%.

Najveći doprinos na rast bh deficit-a ima deficit u robnoj razmjeni sa:

- Hrvatskom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 326,95 miliona KM, ↑42,9%;
- Rusijom – aluminijuma u sirovim oblicima (TB 7601) – 102,66 miliona KM, ↑109,98%;
- Italijom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 201,57 miliona KM, ↑35,6%.

U periodu I-VI 2019. godine zabilježen je suficit sa Hrvatskom u razmjeni električnom energijom (TB 2716) od 12,93 miliona KM, međutim taj suficit bilježi pad od 89,34% u odnosu na isti period prethodne godine.

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 5. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Učešće I-VI 2019	Index 2019/2018
IZVOZ	Poljoprivreda	381,05	413,75	494,88	434,88	379,45	6,51%
	Industrija	4.003,27	4.100,33	4.715,98	5.400,36	5.449,79	93,49%
	UKUPNO	4.384,32	4.514,08	5.210,86	5.835,24	5.829,24	100,00%
UVOD	Poljoprivreda	1.357,81	1.387,21	1.507,27	1.488,25	1.500,67	15,35%
	Industrija	6.294,23	6.335,08	7.127,16	7.865,89	8.278,08	84,65%
	UKUPNO	7.652,04	7.722,29	8.634,43	9.354,14	9.778,75	100,00%
DEFICIT/SUFICIT	Poljoprivreda	-976,76	-973,46	-1.012,39	-1.053,37	-1.121,22	28,39%
	Industrija	-2.290,96	-2.234,75	-2.411,18	-2.465,53	-2.828,29	71,61%
	UKUPNO	-3.267,72	-3.208,21	-3.423,57	-3.518,90	-3.949,51	100,00%

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

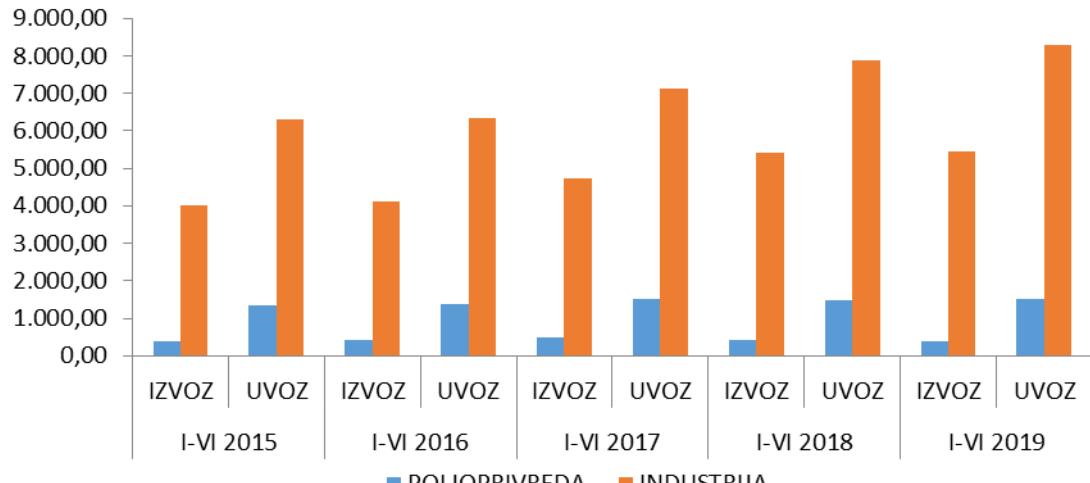
* Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-VI 2019. godine učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh izvozu je 93,49%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 6,51%.

U ukupnom bh uvozu industrijski proizvodi učestvuju 85%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 15%.

U razmjeni industrijskih proizvoda zabilježen je rast izvoza (0,92%), rast uvoza (5,24%) i rast deficit-a (14,71%). Poljoprivredni proizvodi bilježe pad izvoza (12,75%) i rast uvoza (0,83%), dok je deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima porastao za 6,4%.

**Grafikon 4. - BiH robna razmjena industrijskih i poljoprivrednih proizvoda
- u mil. KM**

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 6. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće I-VI 2019	Index 2019/2018
		I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	NJEMAČKA	690,38	755,07	772,69	870,20	859,25	14,74%	98,74
2	HRVATSKA	452,39	476,63	601,81	700,10	731,76	12,55%	104,52
3	ITALIJA	607,09	574,76	601,12	669,24	704,96	12,09%	105,34
4	SRBIJA	398,29	345,14	496,44	567,81	626,79	10,75%	110,39
5	AUSTRIJA	367,43	366,89	437,96	485,76	547,66	9,40%	112,74
6	SLOVENIJA	356,13	382,11	460,16	511,57	509,24	8,74%	99,54
7	CRNA GORA	149,24	111,95	158,47	192,65	196,00	3,36%	101,74
8	MAĐARSKA	87,66	101,12	118,95	142,19	143,03	2,45%	100,59
9	TURSKA	174,55	157,77	187,92	191,32	141,66	2,43%	74,04
10	NIZOZEMSKA	72,84	99,04	131,16	142,88	135,73	2,33%	95,00
Ukupno (1-10)		3.356,00	3.370,48	3.966,68	4.473,72	4.596,08	78,85%	102,74
Ostale zemlje		1.028,32	1.143,61	1.244,18	1.361,52	1.233,16	21,15%	90,57
UKUPNO		4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.835,24	5.829,24	100,00%	99,90

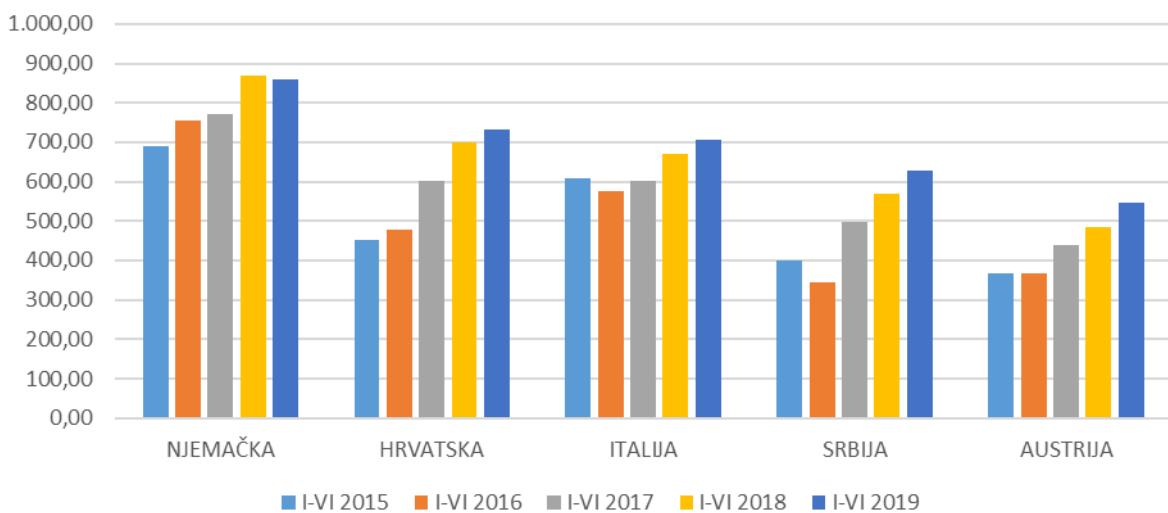
Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 78,85% u ukupnom bh izvozu u periodu I-VI 2019. godine.

Bosna i Hercegovina je u posmatranom periodu najviše izvozila u: Njemačku (859,25 miliona KM), Hrvatsku (731,76 miliona KM), Italiju (704,96 miliona KM), Srbiju (626,79 miliona KM), Austriju (547,66 miliona KM), te Sloveniju (509,24 miliona KM).

Grafikon 5. - Izvoz u najznačajnije zemlje (mil.KM)

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od I-VI 2015. do I-VI 2019. godine, rast izvoza zabilježen je u Njemačku i Hrvatsku.

Tabela 7. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnjim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće I-VI 2019	Index 2019/2018
		I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	NJEMAČKA	923,90	974,85	1.005,00	1.123,17	1.193,85	12,21%	106,29
2	ITALIJA	866,31	929,13	994,42	1.080,84	1.130,95	11,57%	104,64
3	SRBIJA	804,23	873,33	938,84	996,16	1.012,13	10,35%	101,60
4	HRVATSKA	783,70	724,91	829,47	866,23	989,23	10,12%	114,20
5	KINA	546,19	528,62	566,23	631,30	717,33	7,34%	113,63
6	TURSKA	307,80	333,86	357,26	425,48	471,48	4,82%	110,81
7	SLOVENIJA	374,56	405,78	440,60	453,15	453,73	4,64%	100,13
8	AUSTRIJA	274,57	270,75	301,66	335,11	355,40	3,63%	106,05
9	SAD	228,64	143,71	304,69	305,49	344,18	3,52%	112,66
10	RUSIJA	445,58	341,61	425,00	540,47	300,67	3,07%	55,63
UKUPNO (1-10)		5.555,48	5.526,55	6.163,17	6.757,40	6.968,95	71,27%	103,13
Ostale zemlje		2.096,57	2.195,74	2.471,26	2.596,74	2.809,80	28,73%	108,20
UKUPNO		7.652,05	7.722,29	8.634,43	9.354,14	9.778,75	100,00%	104,54

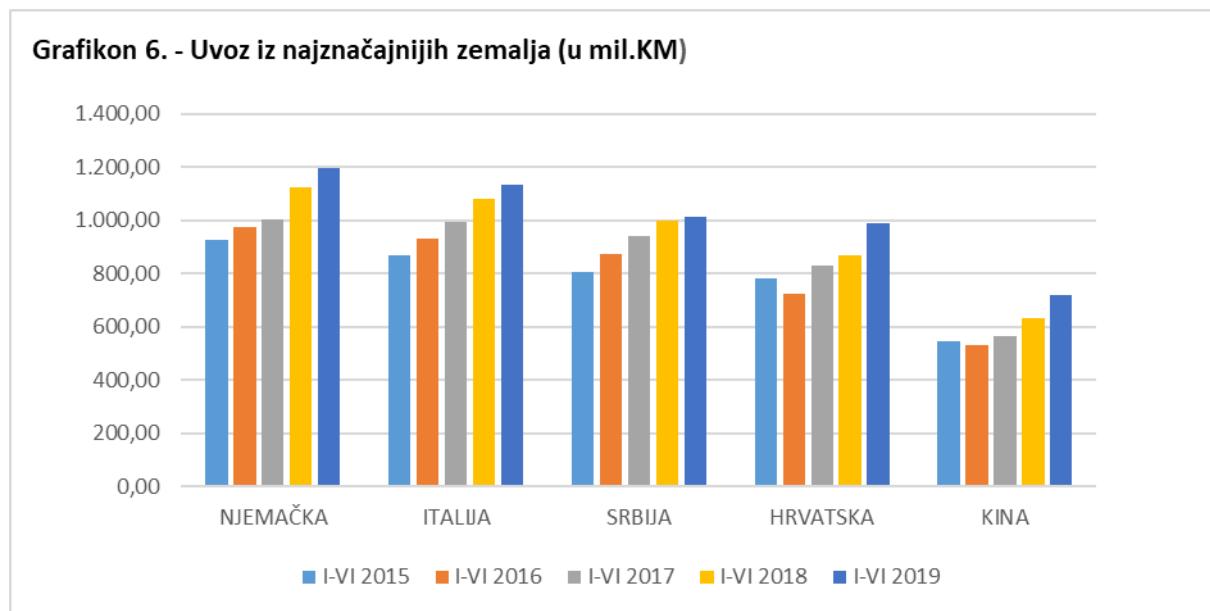
Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 71,27% u ukupnom bh **uvozu** u periodu I-VI 2019. godine.

Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2019. godine najviše uvozila iz: Njemačke (1,19 milijardi KM), Italije (1,13 milijardi KM), Srbije (1,01 milijardu KM), Hrvatske (989,23 miliona KM), Kine (717,33 miliona KM), Turske (471,48 miliona KM), te Slovenije (453,73 miliona KM).

Grafikon 6. - Uvoz iz najznačajnijih zemalja (u mil.KM)

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od I-VI 2015. do I-VI 2019. godine, uvoz iz Njemačke, Italije i Srbije bilježi trend rasta.

Tabela 8. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	DRŽAVA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće I-VI 2019	Index 2019/2018
		I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	KINA	-534,44	-517,26	-547,96	-612,89	-702,62	17,79%	114,64
2	ITALIJA	-259,22	-354,37	-393,30	-411,60	-425,99	10,79%	103,50
3	SRBIJA	-405,94	-528,20	-442,40	-428,35	-385,33	9,76%	89,96
4	NJEMAČKA	-233,52	-219,77	-232,31	-252,97	-334,61	8,47%	132,27
5	TURSKA	-133,25	-176,09	-169,34	-234,16	-329,82	8,35%	140,85
6	SAD	-202,92	-117,72	-265,46	-269,62	-318,48	8,06%	118,12
7	RUSIJA	-408,02	-295,56	-364,87	-492,21	-258,91	6,56%	52,60
8	HRVATSKA	-331,31	-248,28	-227,66	-166,13	-257,48	6,52%	154,99
9	POLJSKA	-161,49	-172,74	-205,52	-163,92	-203,87	5,16%	124,37
10	MAĐARSKA	-105,68	-86,62	-102,42	-80,76	-127,46	3,23%	157,83
Ukupno (1-10)		-2.775,79	-2.716,61	-2.951,24	-3.112,61	-3.344,57	84,68%	107,45
Ostale zemlje		-491,93	-491,60	-472,33	-406,29	-604,94	15,32%	148,89
UKUPNO		-3.267,72	-3.208,21	-3.423,57	-3.518,90	-3.949,51	100,00%	112,24

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja učestvuje u ukupnom bh **deficitu** od 84,68% u periodu I-VI 2019. godine.

U posmatranom periodu 2019. godine Bosna i Hercegovina je najveći deficit zabilježila sa: Kinom (702,62 miliona KM), Italijom (425,99 miliona KM), Srbijom (385,33 miliona KM), Njemačkom (334,61 milion KM), te sa Turskom (329,82 miliona KM).

Poređenjem perioda I-VI 2019. godine sa istim periodom prethodne godine, zabilježen je značajan rast deficita u robnoj razmjeni sa Mađarskom od 58%, Hrvatskom 55%, te sa Turskom od 41%, dok je pad deficita zabilježen u razmjeni sa Rusijom od 47% i Srbijom 10%.

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 9. - Izvoz po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće I-VI 2019
		I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	EU	3.165,10	3.345,25	3.772,07	4.281,14	4.348,52	101,57	74,60%
2	CEFTA	678,83	621,36	810,78	898,84	911,08	101,36	15,63%
3	EFTA	74,01	77,63	84,27	112,35	138,56	123,33	2,38%
4	UoST*	174,55	157,77	187,92	191,32	141,66	74,04	2,43%
5	Ostatak svijeta	291,83	312,08	355,82	351,59	289,42	82,32	4,96%
Ukupno		4.384,32	4.514,09	5.210,86	5.835,24	5.829,24	99,90	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Tabela 10. - Uvoz po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće I-VI 2019
		I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	EU	4.643,44	4.789,01	5.243,23	5.612,14	6.076,49	108,27	62,14%
2	CEFTA	921,07	977,84	1.070,49	1.118,19	1.137,16	101,70	11,63%
3	EFTA	52,36	52,27	58,34	70,13	78,21	111,52	0,80%
4	UoST*	307,80	333,86	357,26	425,48	471,48	110,81	4,82%
5	Ostatak svijeta	1.727,38	1.569,32	1.905,10	2.128,21	2.015,41	94,70	20,61%
Ukupno		7.652,05	7.722,30	8.634,42	9.354,15	9.778,75	104,54	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Tabela 11. - Trgovinski bilans po regionima

RB	Region	Vrijednost (mil.KM)					Index	Učešće I-VI 2019
		I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019		
1	EU	-1.478,35	-1.443,75	-1.471,17	-1.331,00	-1.727,97	129,82	43,75%
2	CEFTA	-242,24	-356,48	-259,71	-219,35	-226,08	103,07	5,72%
3	EFTA	21,65	25,35	25,92	42,22	60,35	142,94	-1,53%
4	UoST*	-133,25	-176,09	-169,34	-234,16	-329,82	140,85	8,35%
5	Ostatak svijeta	-1.435,54	-1.257,24	-1.549,28	-1.776,62	-1.725,99	97,15	43,70%
Ukupno		-3.267,73	-3.208,21	-3.423,58	-3.518,91	-3.949,51	112,24	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Posmatrajući period od I-VI 2015. godine do I-VI 2019. godine zabilježen je rast uvoza iz svih regionala, a na strani izvoza, izvoz u EU i u EFTA-u ima trend rasta.

Bosna i Hercegovina bilježi suficit jedino sa EFTA-om.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH sa zemljama članicama EU, u periodu I-VI 2019. godine, iznosila je 71,6%, sa zemljama članicama CEFTA-e 80,1%, te sa Turskom 30%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 177%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU

Tabela 12. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Proshek	Index
IZVOZ	3.165,10	3.345,25	3.772,07	4.281,14	4.348,52	3.782,42	101,57
UVOZ	4.643,44	4.789,01	5.243,23	5.612,14	6.076,49	5.272,86	108,27
OBIM	7.808,54	8.134,26	9.015,30	9.893,28	10.425,01	9.055,28	105,37
DEFICIT/SUFICIT	-1.478,34	-1.443,76	-1.471,16	-1.331,00	-1.727,97	-1.490,45	129,83
POKRIVENOST (%)	68,16	69,85	71,94	76,28	71,56	-	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2019. godine ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 4,35 milijardi KM, što je za 67,38 miliona KM više u odnosu na isti period 2018. godine i predstavlja rast od 1,6%.

U ukupnom izvozu u EU, u periodu I-VI 2019. godine, najveće učešće ima Njemačka (19,76%), Hrvatska (16,83%), Italija (16,21%), Austrija (12,59%), te Slovenija (11,71%). ([Prilog 1](#))

U periodu I-VI 2019. godine vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 6,08 milijardi KM, što je za 464,35 miliona KM više u odnosu na isti period 2018. godine i predstavlja rast od 8,27%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU, u posmatranom periodu, ima Njemačka (19,65%), zatim Italija (18,61%), te Hrvatska (16,28%). ([Prilog 2](#))

Posmatrajući period od pet godina ukupna robna razmjena sa EU ima trend rasta.

U periodu od I-VI 2019. godine vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 1,73 milijarde KM, gdje je deficit povećan za 396,97 miliona KM ili za 30% u odnosu na isti period 2018. godine.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Italija (24,65%), Njemačka (19,36%), Hrvatska (14,90%), te Poljska (11,80%). ([Prilog 3](#))

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u periodu I-VI 2019. godine iznosila je 71,56%.

5.1 Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 13. - Struktura BiH **izvoza** u EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Učešće I-VI 2019	Index
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	291,49	317,34	323,70	318,41	239,47	5,51%	75,21
2	7601	Aluminij u sirovim oblicima	161,49	110,63	158,90	202,06	196,93	4,53%	97,46
3	8544	Izolirana žica	84,26	91,64	119,77	143,92	168,10	3,87%	116,80
4	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	107,79	129,72	145,04	158,26	154,59	3,56%	97,68
5	6406	Dijelovi obuće	85,60	98,13	106,00	139,14	148,94	3,43%	107,04
Ukupno (1-5)			730,63	747,46	853,41	961,79	908,03	20,88%	94,41
Ostalo			2.434,47	2.597,79	2.918,66	3.319,35	3.440,49	79,12%	103,65
UKUPNO			3.165,10	3.345,25	3.772,07	4.281,14	4.348,52	100,00%	101,57

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 20,88% u ukupnom bh izvozu u EU u periodu od I-VI 2019. godine i sve su industrijski proizvodi.

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast izvoza u EU izolirane žice i kablova, te dijelova obuće.

U periodu od I-VI 2019. godine najveći doprinos na rast bh izvoza u EU ima izvoz u:

- Italiju – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 72,17 miliona KM, ↑108%;
- Austriju – izolirana žica (TB 8544) – 66,91 milion KM - ↑35,61%;
- Austriju – električnih motora (TB 8501) – 27,57 miliona KM, ↑106%;
- Austriju – željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308) – 36,82 miliona KM, ↑45,36%.

Tabela 14. - Struktura BiH uvoza iz EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Učešće I-VI 2019	Index
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	363,20	292,87	379,26	444,08	622,44	10,24%	140,16
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	253,89	281,47	310,19	360,82	440,51	7,25%	122,09
3	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	166,81	172,47	174,63	180,58	194,80	3,21%	107,87
4	2716	Električna energija	16,44	28,03	89,61	39,11	146,46	2,41%	374,48
5	4107	Goveđe kože (uključujući bivolje) i kože kopitara, dalje obrađivane nakon štavljenja	93,95	102,46	104,46	114,39	90,34	1,49%	78,98
Ukupno (1-5)			894,29	877,30	1.058,15	1.138,98	1.494,55	24,60%	131,22
Ostalo			3.749,15	3.911,71	4.185,08	4.473,16	4.581,94	75,40%	102,43
UKUPNO			4.643,44	4.789,01	5.243,23	5.612,14	6.076,49	100,00%	108,27

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće od 24,60% u ukupnom bh uvozu iz EU u periodu od I-VI 2019. godine.

Posmatrajući period od pet godina, zabilježen je rast uvoza iz EU osobnih automobile, te lijekova.

U periodu I-VI 2019. godine najveći doprinos na rast bh uvoza iz EU ima uvoz iz:

- Hrvatske – električne energije (TB 2716) – 121,72 miliona KM, ↑434%;
- Hrvatske – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 328,47 miliona KM, ↑29%;
- Italije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 201,57 miliona KM, ↑36%;
- Njemačke – putničkih automobila i drugih motornih vozila (TB 8703) – 252,69 miliona KM, ↑26%.

5.2 Robna razmjena sa Hrvatskom

Tabela 15. - Robna razmjena BiH sa **Hrvatskom** po vrstama proizvoda

Mil.KM

God.	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOD	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
I-VI 2015	Ind.	405,55		572,57		978,12			70,83
	Polj.	46,84		211,13		98,99			22,19
	Ukupno	452,39	-	783,70	-	1.236,09	-331,31	-	57,72
I-VI 2016	Ind.	424,64	105	523,85	91	948,49	-99,21	-	81,06
	Polj.	51,99	111	201,06	95	253,05	-149,07	-	25,86
	Ukupno	476,63	105	724,91	92	1.201,54	-248,28	75	65,75
I-VI 2017	Ind.	549,71	306	624,59	119	1.174,30	-74,88	75	88,01
	Polj.	52,1	100	204,89	102	256,99	-152,79	102	25,43
	Ukupno	601,81	126	829,48	114	1.431,29	-227,67	92	72,55
I-VI 2018	Ind.	650,59	118	650,79	104	1.301,38	-0,20	0	99,97
	Polj.	49,51	95	215,44	105	264,95	-165,93	109	22,98
	Ukupno	700,10	116	866,23	104	1.566,33	-166,13	73	80,82
I-VI 2019	Ind.	678,83	104	800,21	123	1.479,04	-121,38	60,690	84,83
	Polj.	52,93	107	189,02	88	241,95	-136,09	82	28,00
	Ukupno	731,76	105	989,23	114	1.720,99	-257,47	155	73,97

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u periodu od I-VI 2019. godine u Hrvatsku izvezla robe u vrijednosti od 731,76 miliona KM, što je za 5% više u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz iz Hrvatske u posmatranom periodu iznosio je 989,23 miliona KM i veći je za 14% u odnosu na uvoz u istom periodu 2018. godine.

Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Hrvatskom u periodu od I-VI 2019. godine iznosi 257,47 miliona KM i veći je za 55% u odnosu na isti period prošle godine.

Pokrivenost uvoza izvozom sa Hrvatskom u periodu I-VI 2019. godine iznosila je 73,97%.

Izvoz u Hrvatsku u periodu od I-VI 2019. godine učestvuje sa 12,55% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Hrvatske učestvuje sa 10,12% u ukupnom bh uvozu.

U periodu I-VI 2019. godine, u odnosu na isti period 2018. godine, zabilježen je rast izvoza industrijskih proizvoda u Hrvatsku (4%) i rast uvoza industrijskih proizvoda (23%). U periodu od I-VI 2019. godine u razmjeni industrijskim proizvodima sa Hrvatskom, BiH bilježi deficit od 121,38 miliona KM, i zabilježen je značajan rast deficita, jer u istom periodu prošle godine deficit je bio 200,81 hiljadu KM.

U razmjeni poljoprivrednim proizvodima zabilježen je rast izvoza (7%), pad uvoza (12%), te pad trgovinskog deficita (18%).

Izvoz u Hrvatsku u periodu I-VI 2019. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku su:

- vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima (2202 10) – 9,21 milion KM, ↑13%;
- slatki keksi (1905 31) – 4,08 miliona KM, ↓9,5%;
- ostale vode, uključujući mineralne vode i gazirane sa dodatkom šećera (2202 99) – 3,16 miliona KM, ↑27%;
- ostali prehrambeni proizvodi (2106 90) – 2,88 miliona KM, ↑22%.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Hrvatsku su:

- električna energija (2716 00) – 134,65 miliona KM, ↓6,5%;
- legure aluminija (7601 20) – 63,41 milion KM, ↓5,4%;
- rešetke, mreže i ograde zavarene na mjestima ukrštanja od žice (7314 20) – 31 milion KM, ↑45%;
- gornji dijelovi obuće i njihovi dijelovi, osim umetaka za ojačanje (6406 10) – 25,03 miliona KM, ↑4,9%.

Proizvodi koji su imali najveći doprinos na rast izvoza u Hrvatsku su: šuplji profili od legura aluminija (7604 21), rešetke, mreže (7314 20), montažni elementi građevinski (6810 91), dinatrijev karbonat (2836 20).

Uvoz iz Hrvatske u periodu I-VI 2019. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Hrvatske su:

- pivo dobijeno od slada (2203 00) – 16,26 miliona KM, ↓38%;
- ostali prehrambeni proizvodi (2106 90) – 12,16 miliona KM, ↑8%;
- vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju (2202 10) – 10,59 milion KM, ↓2,5%;

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Hrvatske su:

- naftna ulja, osim sirovih, ostalo (2710 19) – 282,38 miliona KM, ↑34%;
- električna energija (2716 00) – 121,72 miliona KM, ↑434%;
- laka ulja i preparati (2710 12) – 46,09 miliona KM, ↑6%.

Proizvodi koji su imali najveći doprinos na rast uvoza iz Hrvatske su: električna energija (2716 00), ostala naftna ulja (2710 19), hrastovo drvo (4407 91), te laka ulja i preparati (2710 12).

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 16. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa **CEFTA-om** Mil. KM

OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Prosjek	Index
IZVOZ	678,83	621,36	810,78	898,84	911,08	784,18	101,36
UVOZ	921,07	977,84	1.070,49	1.118,19	1.137,16	1.044,95	101,70
OBIM	1.599,90	1.599,20	1.881,27	2.017,03	2.048,24	1.829,13	101,55
DEFICIT/SUFICIT	-242,24	-356,48	-259,71	-219,35	-226,08	-260,77	103,07
POKRIVENOST	73,70%	63,54%	75,74%	80,38%	80,12%		

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2019. godine ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 911 miliona KM, što je za 12,24 miliona KM više u odnosu na isti period 2018. godine i predstavlja rast od 1,36%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 1,14 milijardi KM, što je za 18,97 miliona KM više u odnosu na isti period prethodne godine i predstavlja rast od 1,7%. Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast ukupne robne razmjene BiH sa CEFTA-om.

U prvom polugodištu 2019. godine vrijednost **deficita** sa zemljama CEFTA-e iznosila je 226,08 miliona KM, gdje je deficit veći u odnosu na isti period prethodne godinu za 3,07% (ili za 6,74 miliona KM).

Stopa rasta izvoza je manja od stope rasta uvoza, te je i stopa pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om pala za 0,26%, i u periodu I-VI 2019. godine iznosi 80,12%.

6.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 17. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

Potpisnica	I-VI 2018		I-VI 2019		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Albanija	15,51	1,73%	22,38	2,46%	144,28
Crna Gora	192,65	21,43%	196,00	21,51%	101,74
Kosovo*	67,97	7,56%	2,09	0,23%	3,07
Makedonija	53,90	6,00%	62,18	6,82%	115,35
Moldavija	1,00	0,11%	1,64	0,18%	165,07
Srbija	567,81	63,17%	626,79	68,80%	110,39
Ukupno CEFTA	898,84	100,00%	911,08	100,00%	101,36
Potpisnica	UVOD	Učešće	UVOD	Učešće	Index
Albanija	13,90	1,24%	23,28	2,05%	167,49
Crna Gora	25,55	2,29%	19,19	1,69%	75,10
Kosovo*	9,57	0,86%	6,51	0,57%	68,04
Makedonija	71,14	6,36%	74,07	6,51%	104,11
Moldavija	1,86	0,17%	1,98	0,17%	106,42
Srbija	996,16	89,09%	1.012,13	89,00%	101,60
Ukupno CEFTA	1.118,19	100,00%	1.137,16	100,00%	101,70
Potpisnica	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Albanija	1,61	-0,73%	-0,90	0,40%	-55,97
Crna Gora	167,10	-76,18%	176,81	-78,21%	105,81
Kosovo*	58,40	-26,63%	-4,42	1,96%	-7,57
Makedonija	-17,24	7,86%	-11,89	5,26%	68,98
Moldavija	-0,87	0,40%	-0,34	0,15%	39,22
Srbija	-428,35	195,29%	-385,33	170,44%	89,96
Ukupno CEFTA	-219,35	100,00%	-226,08	100,00%	103,07

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Po rezoluciji VSUN 1244

U periodu I-VI 2019. godine u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (911 miliona KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 68,8% (626,79 miliona KM), a Crna Gora učestvuje sa 21,51% (196 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 90,31% u ukupnom bh izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U prvom polugodištu 2019. godine, u odnosu na isti period 2018. godine, zabilježen je rast izvoza u sve zemlje CEFTA-e, osim na Kosovo (po rezoluciji VSUN 1244), gdje zabilježen pad od 97%.

U posmatranom periodu zabilježen je značajan rast izvoza u Moldaviju, jer je u prvom polugodištu 2019. godine izvoz bio 1,64 miliona KM, a u istom periodu prošle godine izvoz je bio 1,00 milion KM.

U periodu I-VI 2019. godine u ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (1,14 milijardi KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 89% (1,01 milijardu KM), Makedonija učestvuje sa 6,51% (74,07 miliona KM), dok Crna Gora učestvuje sa 1,69% (19,19 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 97,21% u ukupnom bh uvozu iz zemalja potpisnica CEFTA-e.

U istom periodu, zabilježen je rast uvoza iz Albanije (67%), Moldavije (6%), Makedonije (4%), te iz Srbije (1,6%), a iz ostalih zemalja je zabilježen pad uvoza.

U periodu I-VI 2019. godine BiH je ostvarila najveći deficit u razmjeni sa Srbijom od 385,33 miliona KM, dok je suficit zabilježen jedino sa Crnom Gorom od 176,81 milion KM.

6.2 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 18. - Struktura BiH izvoza u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Učešće I-VI 2019	Index
1	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta, aglomerirani ili ne; retortni ugalj:	68,54	35,22	98,81	129,40	138,05	15,15%	107
2	2716	Električna energija	82,73	46,38	68,23	91,98	101,50	11,14%	110
3	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika u nepravilno (labavo) namotanim kolutima:	55,62	52,06	48,79	67,15	73,44	8,06%	109
4	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm:	24,84	30,96	36,77	38,87	40,18	4,41%	103
5	7214	Šipke od željeza ili nelegiranog čelika samo kovane, toplo valjane, toplo	49,09	66,14	42,07	55,78	37,85	4,15%	68
Ukupno (1-5)			280,82	230,77	294,66	383,19	391,02	42,92%	102
Ostalo			398,01	390,59	516,12	515,66	520,06	57,08%	101
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			678,83	621,36	810,78	898,84	911,08	100,00%	101

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2019. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e imaju: koks i polukoks (TB 2704) od 15,15%; električna energija (TB 2716) od 11,14%; toplo valjana žica (TB 7213) od 8,06%; obrađeno drvo (TB 4407) od 4,4%, te šipke od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7214) od 4%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast izvoza obrađenog drveta (TB 4407).

U periodu I-VI 2019. godine najveći doprinos na rast bh izvoza u CEFTA-u ima izvoz u:

- Srbiju - mlaćenice, kiselog mljeka i pavlake, jogurta, kefira (TB 0403) – 10,84 miliona KM, dok je u prvom polugodištu 2018. godine izvoz bio 186,00 hiljada KM.
- Srbiju – toplo valjane žice od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7213) – 52,39 miliona KM, ↑25%;
- Crnu Goru – električne energije (TB 2716) – 22,03 miliona KM, ↑69%;
- Srbiju - koksa i polukoksa (TB 2704) – 134,86 miliona KM, ↑6,7%;
- Srbiju – sjedala (TB 9401) – 11,62 miliona KM, ↑145%.

U periodu I-VI 2019. godine zabilježen je izvoz šipki od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7214) u Albaniju u vrijednosti 1,06 miliona KM, dok u istom periodu prošle godine nije bio zabilježen izvoz ovog proizvoda u Albaniju.

Tabela 19. - Struktura BiH uvoza iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Učešće I-VI 2019	Index
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	45,75	40,65	50,53	68,93	84,62	7,44%	122,77
2	2716	Električna energija	18,50	29,96	43,83	21,50	42,69	3,75%	198,56
3	1512	Ulje od sjemena suncokretra, šafranike ili pamuka i njihove frakcije	25,76	43,35	54,40	40,29	42,37	3,73%	105,16
4	1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi sa sadržajem kakaa ili bez kakaa;	29,65	31,21	32,84	34,26	33,87	2,98%	98,85
5	2309	Preparati koji se koriste za prehranu životinja:	20,54	22,33	22,96	24,23	30,38	2,67%	125,38
Ukupno (1-5)		140,19	167,50	204,56	189,21	233,93	20,57%	123,64	
Ostalo		780,88	810,34	865,93	928,98	903,23	79,43%	97,23	
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e		921,07	977,84	1.070,49	1.118,19	1.137,16	100,00%	101,70	

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2019. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 7,44%; električna energija (TB 2716) od 3,75%, suncokretovo ulje (TB 1512) od 3,7%, hljeb i ostali pekarski proizvodi (TB 1905) od 2,98%, te preparati koji se koriste za prehranu životinja (TB 2309) od 2,67%.

U periodu I-VI 2019. godine najveći doprinos na rast bh uvoza iz CEFTA-e ima uvoz iz Srbije:

- električne energije (TB 2716) – 40,97 miliona KM, ↑144%;
- naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 84,59 miliona KM, ↑23%;
- mlijeka i pavlake, bez dodatnog šećera (TB 0401) – 13,39 miliona KM, dok u istom periodu prošle godine uvoz je bio 520,53 hiljade KM.
- preparati koji se koriste za prehranu životinja (TB 2309) – 30,38 miliona KM, ↑25%.

6.3 Robna razmjena sa Srbijom

Tabela 20. - Robna razmjena BiH sa Srbijom po vrstama proizvoda

Mil.KM

Godina	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOZ	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
I-VI 2015	Ind.	349,57	-	443,78	-	793,34	-94,21	-	78,77
	Polj.	48,73	-	360,46	-	409,18	-311,73	-	13,52
	Ukupno	398,29	-	804,23	-	1.202,53	-405,94	-	49,52
I-VI 2016	Ind.	293,73	84,03	480,22	108,21	773,96	-186,49	197,95	61,17
	Polj.	51,41	105,50	393,11	109,06	444,52	-341,71	109,62	13,08
	Ukupno	345,14	86,65	873,33	108,59	1.218,47	-528,20	130,12	39,52
I-VI 2017	Ind.	435,11	148,13	518,94	108,06	954,05	-83,83	44,95	83,85
	Polj.	61,33	119,31	419,90	106,81	481,24	-358,57	104,93	14,61
	Ukupno	496,44	143,84	938,84	107,50	1.435,29	-442,40	83,76	52,88
I-VI 2018	Ind.	512,28	117,74	585,14	112,76	1.097,42	-72,86	86,92	87,55
	Polj.	55,53	90,54	411,02	97,88	466,55	-355,49	99,14	13,51
	Ukupno	567,81	114,38	996,16	106,11	1.563,97	-428,35	96,82	57,00
I-VI 2019	Ind.	561,95	109,70	619,22	105,82	1.181,17	-57,27	78,61	90,75
	Polj.	64,84	116,77	392,90	95,59	457,74	-328,06	92,28	16,50
	Ukupno	626,79	110,39	1.012,13	101,60	1.638,92	-385,33	89,96	61,93

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2019. godine u Srbiju izvezla robe u vrijednosti od 626,79 miliona KM, što je za 10,39% više u odnosu na prvo polugodište 2018. godine. Uvoz iz Srbije iznosi je 1,01 milijardu KM i veći je za 1,6% u odnosu na vrijednost uvoza u istom periodu 2018. godine. Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Srbijom iznosi 385,33 miliona KM i manji je za 10% u odnosu na deficit u prvom polugodištu 2018. godine. Pokrivenost uvoza izvozom sa Srbijom iznosi je 61,93%.

Izvoz u Srbiju u periodu I-VI 2019. godine učestvuje sa 10,75% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Srbije učestvuje sa 10,35% u ukupnom bh uvozu.

U periodu I-VI 2019. godine, u odnosu na isti period prošle godine, došlo je do rasta izvoza industrijskih proizvoda od 9,7%, te rasta izvoza poljoprivrednih proizvoda od 16,8%.

Zabilježen je rast uvoza industrijskih proizvoda od 5,8%, te pad uvoza poljoprivrednih proizvoda od 4,4%.

U istom periodu zabilježen je pad vanjskotrgovinskog deficitu kod industrijskih proizvoda od 21%, i kod poljoprivrednih proizvoda zabilježen je pad deficitu od 7,7%.

Izvoz u Srbiju u periodu I-VI 2019. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju su:

- mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi (0401 20) – 10,53 miliona KM, ↑167%;
- maline, kupine, dudovi (0811 20) – 9,11 miliona KM, ↑16%;
- mlačenica, kiselo mlijeko i pavlaka, jogurt, kefir i ostalo (0403 90) – 7,01 milion KM, i zabilježen je značajan rast izvoza, jer u istom periodu prošle godine izvoz je bio 183,26 hiljada KM.
- ostali pripremljeni ili konzervirani proizvodi od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) – 5,24 miliona KM, ↑40%.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Srbiju su:

- koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (2704 00) – 134,86 miliona KM, ↑6,7%;
- električna energija (2716 00) - 79,47 milion KM, ↑0,6%;
- toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika kružnog poprečnog presjeka promjera manjeg od 14 mm (7213 91) – 37,57 miliona KM, ↑14,6%;
- jela (Abies spp.) i smreka (Picea spp.) (4407 12) – 19,72 miliona KM, ↑11,4%;
- šipke od željeza ili nelegiranog čelika sa udubljenjima, rebrima (7214 20) – 18,12 miliona KM, ↓10%.

Proizvodi koji su imali značajan doprinos na rast ukupnog izvoza u Srbiju su: koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (2704 00), dijelovi sjedala (9401 90), mlačenica, kiselo mlijeko i pavlaka, jogurt, kefir i ostalo (0403 90), te mlijeko i pavlaka (0401 20).

Uvoz iz Srbije u periodu I-VI 2019. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Srbije su:

- sirovo ulje od suncokreta (1512 11) – 33,78 miliona KM, ↑22%;
- ostali preparati koji se koriste za prehranu životinja (2309 90) – 29,71 milion KM, ↑27%;
- suncokretovo sjeme (1206 00) – 27,10 miliona KM, ↓2%;
- kukuruz, osim sjemenskog (1005 90) – 20,99 miliona KM, ↓35%;
- cigarete koje sadrže duhan (2402 20) – 20,84 miliona KM, ↑7%.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Srbije su:

- naftna ulja, osim sirovih, ostala (2710 19) – 65,07 miliona KM, ↑21%;
- električna energija (2716 00) – 40,97 miliona KM, ↑144%;
- laka ulja i preparati (2710 12) – 19,53 miliona KM, ↑30%;

- bakrene ploče, limovi i trake, debljine veće od 0,15 mm, od legura bakra i cinka, u kolutima (7409 21) – 14,83 milion KM, ↑38%.

U periodu I-VI 2019. godine najveći doprinos na rast uvoza iz Srbije ima uvoz: električne energije (2716 00), mlijeka i pavlake, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi (0401 20), naftnih ulja, osim sirovih (2710 19), te ostali prehrambeni proizvodi, koji se koriste za prehranu životinja (2309 90).

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

7.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 21. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa **EFTA-om**

Mil.KM

OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Prosječno	Index
IZVOZ	74,01	77,63	84,27	112,35	138,56	97,36	123,33
UVOZ	52,36	52,27	58,34	70,13	78,21	62,26	111,53
OBIM	126,36	129,90	142,61	182,48	216,77	159,62	118,79
DEFICIT/SUFICIT	21,65	25,35	25,92	42,22	60,35	35,10	142,92
POKRIVENOST (%)	141,35	148,50	144,43	160,21	177,16	-	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2019. godini Bosna i Hercegovina je izvezla robu u EFTA-u u vrijednosti od 138,56 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 78,21 milion KM, što je dovelo do suficita od 60,35 miliona KM.

Bosna i Hercegovina jedino u robnoj razmjeni sa EFTA-om ostvaruje suficit, te je zabilježen rast suficita od 43% u odnosu na period I-VI 2018. godine.

Tabela 22. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

KM

POTPISNICA	I-VI 2018		I-VI 2019		INDEX
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Island	3.233,57	0,00	0,00	0,00%	0,00
Lihtenštajn	260.198,81	0,23	711.114,90	0,51%	273,30
Norveška	13.906.819,51	12,38	12.828.604,53	9,26%	92,25
Švicarska	98.179.627,63	87,39	125.018.217,78	90,23%	127,34
Ukupno EFTA	112.349.879,52	100,00	138.557.937,21	100,00%	123,33
POTPISNICA	UVOD	Učešće	UVOD	Učešće	INDEX
Island	397.384,50	0,57	166.896,42	0,21%	42,00
Lihtenštajn	88.370,39	0,13	31.529,80	0,04%	35,68
Norveška	9.434.101,18	13,45	11.578.007,33	14,80%	122,73
Švicarska	60.206.694,42	85,85	66.435.993,21	84,94%	110,35
Ukupno EFTA	70.126.550,49	100,00	78.212.426,76	100,00%	111,53
POTPISNICA	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	INDEX
Island	-394.150,93	-0,93	-166.896,42	-0,28%	42,34
Lihtenštajn	171.828,42	0,41	679.585,10	1,13%	395,50
Norveška	4.472.718,33	10,59	1.250.597,20	2,07%	27,96
Švicarska	37.972.933,21	89,93	58.582.224,57	97,08%	154,27
Ukupno EFTA	42.223.329,03	100,00	60.345.510,45	100,00%	142,92

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH, ukoliko posmatramo zemlje članice EFTA-e, i njeno učešće u izvozu je 90%, a u uvozu 85%.

U periodu I-VI 2019. godine zabilježen je rast izvoza u Švicarsku (27%) i u Lihtenštajn (173%), dok je u Norvešku zabilježen pad izvoza (8%).

U periodu I-VI 2019. godine u odnosu na isti period 2018. godine zabilježen je rast uvoza iz Norveške (23%) i Švicarske (10%), dok je pad uvoza zabilježen iz Lihtenštajna (64%) i sa Islanda (58%).

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 23. - Struktura BiH izvoza u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Učešće I-VI 2019	Index
1	2716	Električna energija	19,98	7,03	14,36	32,53	52,24	37,70%	160,60
2	7308	Željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	4,50	5,07	6,15	7,96	9,98	7,20%	125,34
3	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi:	7,34	7,30	9,10	10,95	8,69	6,28%	79,43
4	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402), uključujući ona koja se mogu pretvoriti u ležaje, i njihovi dijelovi:	1,79	3,56	4,70	5,14	5,11	3,68%	99,35
5	3925	Građevinski proizvodi od plastičnih masa, koji nisu pomenuti ili uključeni na drugom mjestu:	2,54	4,13	3,18	4,11	4,18	3,02%	101,68
Ukupno (1-5)			36,15	27,09	37,49	60,69	80,20	57,88%	132,15
Ostalo			37,86	50,54	46,78	51,66	58,36	42,12%	112,96
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			74,01	77,63	84,27	112,3	138,6	100,00%	123,33

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-VI 2019. godini najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: električna energija (TB 2716) od 38%; željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija (TB 7308) od 7%; ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) od 6%; sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402) - (TB 9401) od 4%; te građevinski proizvodi (TB 3925) od 3%.

Posmatrajući period od pet godina zabilježen je rast izvoza željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308)

U periodu I-VI 2019. godini, najveći doprinos na rast bh izvoza u EFTA-u ima izvoz u Švicarsku električne energije.

Tabela 24. - Struktura BiH uvoza iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-VI 2015	I-VI 2016	I-VI 2017	I-VI 2018	I-VI 2019	Učešće I-VI 2019	Index
1	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi	7,66	6,96	8,97	7,83	10,35	13,24%	132,15
2	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	6,64	7,76	9,12	8,14	9,05	11,57%	111,14
3	7901	Cink u sirovim oblicima:	1,87	1,77	2,83	5,73	4,52	5,78%	78,83
4	3808	Insekticidi, rodenticidi, fungicidi, herbicidi, sredstva protiv klijanja, sredstva za reguliranje rasta biljaka, dezinficijensi i slični proizvodi	3,53	3,97	3,23	2,28	2,63	3,36%	115,19
5	8705	Motorna vozila za posebne namjene	0,15	0,00	0,00	0,00	2,30	2,94%	*
Ukupno (1-5)			19,85	20,47	24,15	23,99	28,85	36,88%	120,23
Ostalo			32,51	31,81	34,19	46,13	49,36	63,12%	107,00
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			52,4	52,27	58,34	70,13	78,21	100,00%	111,53

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Index je veći od 999

U periodu I-VI 2019. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: ljudska krv, životinjska krv (TB 3002) od 13,24%; lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 11,6%, te cink u sirovim oblicima (TB 7901) od 5,78%.

U prvom polugodištu 2019. godine, najveći doprinos na rast bh uvoza iz EFTA-e ima uvoz iz Švicarske:

- ljudske krvi, životinjske krvi (TB 3002) – 10,35 miliona KM, ↑32%;

- mašina i mehaničkih uređaja sa vlastitom (posebnom) funkcijom (TB 8479) – 1,89 miliona KM, i zabilježen je značajan rast uvoza, jer je u istom periodu prošle godine uvoz bio 113,53 hiljade KM.
- aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 1,23 miliona KM, i zabilježen je značajan rast uvoza, jer je u istom periodu prošle godine uvoz bio 90,66 hiljada KM.

8. ROBNA RAZMJENA BIH SA TURSKOM

Tabela 25. - Robna razmjena BiH sa **Turskom** po vrstama proizvoda

Mil.KM

Godina	Vrsta proizvoda	IZVOZ	INDEX izvoz	UVOZ	INDEX uvoz	OBIM	DEFICIT/SUFICIT	INDEX deficit	POKRIVENOST (%)
I-VI 2015	Ind.	73,25	-	276,57	-	349,82	-203,32	-	26,49
	Polj.	101,30	-	31,22	-	132,52	70,08	-	324,44
	Ukupno	174,55	-	307,79	-	482,34	-133,24	-	56,71
I-VI 2016	Ind.	49,70	68	301,58	109	351,28	-251,88	124	16,48
	Polj.	108,07	107	32,28	103	140,35	75,79	108	334,82
	Ukupno	157,77	90	333,86	108	491,63	-176,09	132	47,26
I-VI 2017	Ind.	60,08	121	323,16	107	361,66	-241,50	96	19,92
	Polj.	127,84	118	34,10	106	161,94	93,74	124	374,93
	Ukupno	187,92	119	357,26	107	545,18	-169,34	96	52,60
I-VI 2018	Ind.	90,87	151	380,10	126	470,97	-289,23	120	23,91
	Polj.	100,45	79	45,38	133	145,83	55,07	59	221,35
	Ukupno	191,32	102	425,48	119	616,80	-234,16	138	44,97
I-VI 2019	Ind.	75,39	83	422,80	111	498,19	-347,41	120	17,83
	Polj.	66,27	66	48,68	107	114,95	17,59	32	136,13
	Ukupno	141,66	74	471,48	111	613,14	-329,82	141	30,05

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

*Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je u periodu I-VI 2019. godini u Tursku izvezla robe u vrijednosti od 141,66 miliona KM, što je za 26% manje u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz iz Turske u posmatranom periodu iznosio je 471,48 miliona KM i veći je za 11% u odnosu na vrijednost uvoza u prvom polugodištu 2018. godine.

Vanjskotrgovinski deficit u robnoj razmjeni sa Turskom iznosio je 329,82 miliona KM i veći je za 41% u odnosu na deficit u istom periodu prošle godine. Pokrivenost uvoza izvozom sa Turskom u periodu I-VI 2019. godine iznosila 30%.

Izvoz u Tursku u periodu I-VI 2019. godine učestvuje sa 2,4% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz Turske učestvuje sa 4,8% u ukupnom bh uvozu.

U periodu I-VI 2019. godine u odnosu na isti period prethodne godine, došlo je do pada izvoza industrijskih proizvoda (17%), rasta uvoza industrijskih proizvoda (11%), te rasta deficitu u razmjeni industrijskim proizvodima (20%).

U posmatranom periodu došlo je do pada izvoza poljoprivrednih proizvoda u Tursku od 34%, zatim rasta uvoza poljoprivrednih proizvoda iz Turske od 7%, te pada suficita u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa Turskom od 68%.

Izvoz u Tursku u periodu I-VI 2019. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku su:

- ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije - ostalo (1512 19) - 32,98 miliona KM, ↑25%;
- ulje od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihove frakcije- sirovo ulje (1512 11) – 26,1 milion KM, ↓5%;
- brašno od pšenice ili suražice (1101 00) – 1,66 miliona KM, ↓68%;
- maline, kupine, dudovi (0811 20) – 1,24 miliona KM, ↓11%;

Industrijski proizvodi koji su se najviše **izvozili** u Tursku su:

- otpaci i lomljevina od željeza ili čelika, otpadni ingoti od željeza ili čelika za pretaljivanje-ostali (7204 49) - 23,05 milion KM, ↓17%;
- sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402) i njihovi dijelovi-dijelovi (9401 90) – 19,01 milion KM, ↑12%;
- aluminijev hidroksid (2818 30) – 4,44 miliona KM, ↑3%.

Proizvodi koji imaju najveći doprinos na pad izvoza u Tursku su: svježe ili rashlađeno goveđe meso bez kostiju (0201 30), ostala municija i njeni dijelovi (9306 30), nebijeljeni kraft papir za vreće (4804 21), te brašno od pšenice ili suražice (1101 00).

Uvoz iz Turske u periodu I-VI 2019. godine

Poljoprivredni proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske su:

- paradajz, svjež ili rashlađen (0702 00) – 5,21 milion KM, ↑4%;
- limuni i limete (0805 50) – 3,87 miliona KM, ↓25%;
- paprike iz roda Capsicum ili iz roda Pimenta (0709 60) – 3,29 miliona KM, ↓4%;
- proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu), bez kakaa- ostali (1704 90) – 3,07 miliona KM, ↑9%.

Industrijski proizvodi koji su se najviše **uvozili** iz Turske su:

- T-majice, majice bez rukava i ostale potkošulje, pletene ili heklane-od pamuka (6109 10) – 13,81 milion KM, ↑22%;
- lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)-ostalo (3004 90) – 8,86 miliona KM, ↑14%;
- tepisi i ostali tekstilni podni pokrivači od vještačkih ili sintetičkih tekstilnih materijala (5702 42) – 7,12 miliona KM, ↓6%;
- ostale pećnice, štednjaci, kuhala (8516 60) – 6,93 miliona KM, ↑17%;

Proizvodi koji imaju najveći doprinos rastu uvoza iz Turske su: T-majice, majice bez rukava i ostale potkošulje, pletene ili heklane-od pamuka (6109 10), ostali dijelovi željeznih ili čeličnih konstrukcija (7308 90), te nakit i njegovi dijelovi od ostalih plemenitih metala (7113 19).

9. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

U poljoprivrednom sektoru u Bosni i Hercegovini tokom šest mjeseci 2019. godine su nastavljene aktivnosti na realizaciji ključnih prioriteta za napredak u kontekstu evropskih integracija. Početkom godine Evropska komisija stavila je Bosnu i Hercegovinu na listu zemalja kojima je odobren izvoz pilećeg mesa u EU. Inspeksijski tim Direktorata za hranu, zdravlje, analize i revizije EU je nakon dvije sprovedene inspekcijske kontrole u preliminarnom izvještaju dao pozitivno mišljenje za izvoz mesa peradi u EU nakon kojeg je Stalni odbor Evropske unije za biljke, životinje, hranu i hranu za životinje odobrio izmjenu relevantnog EU zakonodavstva kako bi se Bosna i Hercegovina uvrstila na listu trećih zemalja iz kojih se proizvodi od peradi mogu uvoziti ili biti u tranzitu ka evropskom tržištu.

Kako je dostizanje visokih standarda bezbjednosti hrane domaćih proizvođača i prehrambene industrije izuzetno važno pitanje za sve u Bosni i Hercegovini, Agencija za bezbjednost hrane BiH je u uz podršku projekta USAID/Sweden FARMA II održala konferenciju povodom obilježavanja Međunarodnog dana bezbjednosti hrane, koji je u skladu sa rezolucijom Generalne skupštine UN –a ove godine prvi put obilježena širom svijeta. Konferencija kojoj su prisustvovale brojne zvanice je održana sa ciljem usmjeravanja pažnje globalne javnosti na činjenicu koliko je važno konzumirati zdravu i kvalitetnu hranu, kao i da bezbjednost hrane nije važna samo kako bi se sačuvalo zdravlje svih potrošača, već i da se pokaže kredibilnost Bosne i Hercegovine za izvoz na strana tržišta.

Napor na rješavanju carinskih barijera koje su uvele Vlasti u Prištini na izvoz svih roba, uključujući i poljoprivredno-prehrambene proizvode, porijekлом iz Bosne i Hercegovine i Republike Srbije još uvijek nisu rezultirali pozitivnim ishodom. Iako je u cilju rješavanja i eliminacije uvedene prepreke u međusobnoj trgovini, u organizaciji Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, održan sastanak dviju Delegacija; Kosova* Bosne i Hercegovine, uz prisustvo predstavnika CEFTA Sekretarijata usuglašen je jedino stav da je potrebno nastaviti dijalog ka ukidanju stopostotnih taksi na bh proizvode.

U nastavku je dat pregled bh. razmjene poljoprivrednim proizvodima.

Tabela 26. - Uporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima Mil.KM

Region	I-VI 2018				I-VI 2019				INDEX	
	IZVOZ	Učešće	UVOD	Učešće	IZVOZ	Učešće	UVOD	Učešće	IZVOZ	UVOD
EU	173,03	39,79%	787,00	52,88%	148,51	39,14%	816,05	54,38%	86	104
CEFTA	130,70	30,05%	461,62	31,02%	125,16	32,98%	442,04	29,46%	96	96
EFTA	6,41	1,47%	2,15	0,14%	8,60	2,27%	2,33	0,16%	134	108
Uost*	100,45	23,10%	45,38	3,05%	66,27	17,46%	48,68	3,24%	66	107
Ostatak svijeta	24,29	5,59%	192,09	12,91%	30,91	8,15%	191,57	12,77%	127	100
UKUPNO	434,88	100,00%	1.488,24	100,00%	379,45	100,00%	1.500,67	100,00%	87	101

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje ugovor o slobodnoj trgovini (Turska)

** Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-VI 2019. godine izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 379,45 miliona KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 1,50 milijardi KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 1,12 milijardi KM.

U posmatranom periodu u odnosu na isti period prethodne godine, izvoz poljoprivrednih proizvoda je smanjen za 13%, uvoz je povećan za 1%, te je zabilježen rast deficit-a od 6,4%.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 25%.

Posmatrano po regijama, u periodu I-VI 2019. godine u odnosu na isti period 2018. godine, rast izvoza poljoprivrednih proizvoda zabilježen je u EFTA-u (34%), dok je u ostalim regionima zabilježen pad izvoza poljoprivrednih proizvoda.

Bosna i Hercegovina sa Turskom bilježi suficit u razmjeni poljoprivrednih proizvoda, međutim u periodu I-VI 2019. godine u odnosu na isti period 2018. godine zabilježen je pad suficita od 68%, jer je u istom periodu zabilježen pad izvoza (34%), te rast uvoza (7%).

Pored Turske, Bosna i Hercegovina bilježi suficit sa EFTA-om, te rast suficita od 47%. U istom periodu zabilježen je rast izvoza (34%) i rast uvoza (8%).

STATISTIČKI DODATAK

Prilog 1

Izvoz BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	I-VI 2018		I-VI 2019		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	870,20	20,33%	859,25	19,76%	98,74
2	HRVATSKA	700,10	16,35%	731,76	16,83%	104,52
3	ITALIJA	669,24	15,63%	704,96	16,21%	105,34
4	AUSTRIJA	485,76	11,35%	547,66	12,59%	112,74
5	SLOVENIJA	511,57	11,95%	509,24	11,71%	99,54
6	MAĐARSKA	142,19	3,32%	143,03	3,29%	100,59
7	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	142,88	3,34%	135,73	3,12%	95,00
8	FRANCUSKA	101,29	2,37%	128,45	2,95%	126,81
9	POLJSKA	84,30	1,97%	87,32	2,01%	103,58
10	ČEŠKA	100,94	2,36%	86,96	2,00%	86,15
11	RUMUNIJA	102,91	2,40%	79,99	1,84%	77,73
12	SLOVAČKA	86,12	2,01%	75,83	1,74%	88,05
13	UJEDINJENO KRALJEVSTVO	53,43	1,25%	44,52	1,02%	83,32
14	ŠVEDSKA	50,18	1,17%	43,11	0,99%	85,91
15	BELGIJA	27,47	0,64%	39,50	0,91%	143,79
16	LUKSEMBURG	32,69	0,76%	30,36	0,70%	92,87
17	BUGARSKA	22,39	0,52%	26,40	0,61%	117,91
18	ŠPANIJA	57,08	1,33%	25,88	0,60%	45,34
19	DANSKA	11,56	0,27%	17,29	0,40%	149,57
20	LITVANIJA	12,44	0,29%	10,36	0,24%	83,28
21	GRČKA	7,81	0,18%	9,61	0,22%	123,05
22	CIPAR	1,56	0,04%	4,18	0,10%	267,95
23	PORTUGAL	1,02	0,02%	3,48	0,08%	341,18
24	LATVIJA (LETONIJA)	1,93	0,05%	1,40	0,03%	72,54
25	FINSKA	0,99	0,02%	0,82	0,02%	82,83
26	ESTONIJA	0,63	0,01%	0,65	0,01%	103,17
27	IRSKA	0,22	0,01%	0,58	0,01%	263,64
28	MALTA	2,26	0,05%	0,21	0,00%	9,29
Ukupno EU		4.281,16	100,00%	4.348,53	100,00%	101,57

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 2

Uvoz BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	I-VI 2018		I-VI 2019		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	1.123,17	20,01%	1.193,85	19,65%	106,29
2	ITALIJA	1.080,84	19,26%	1.130,95	18,61%	104,64
3	HRVATSKA	866,23	15,43%	989,23	16,28%	114,20
4	SLOVENIJA	453,15	8,07%	453,73	7,47%	100,13
5	AUSTRIJA	335,11	5,97%	355,40	5,85%	106,05
6	POLJSKA	248,22	4,42%	291,19	4,79%	117,31
7	MAĐARSKA	222,95	3,97%	270,48	4,45%	121,32
8	FRANCUSKA	201,55	3,59%	216,29	3,56%	107,31
9	ČEŠKA	166,11	2,96%	189,60	3,12%	114,14
10	GRČKA	111,36	1,98%	134,89	2,22%	121,13
11	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	134,08	2,39%	134,15	2,21%	100,05
12	ŠPANIJA	106,24	1,89%	112,73	1,86%	106,11
13	RUMUNIJA	103,42	1,84%	110,35	1,82%	106,70
14	BELGIJA	75,11	1,34%	100,66	1,66%	134,02
15	UJEDINJENO KRALJEVSTVO	79,79	1,42%	80,73	1,33%	101,18
16	SLOVAČKA	73,99	1,32%	79,54	1,31%	107,50
17	BUGARSKA	60,62	1,08%	58,78	0,97%	96,96
18	ŠVEDSKA	51,47	0,92%	55,39	0,91%	107,62
19	IRSKA	28,57	0,51%	29,14	0,48%	102,00
20	MALTA	22,28	0,40%	26,61	0,44%	119,43
21	DANSKA	22,82	0,41%	21,73	0,36%	95,22
22	PORTUGAL	21,49	0,38%	14,00	0,23%	65,15
23	FINSKA	9,55	0,17%	10,96	0,18%	114,76
24	LITVANIJA	5,36	0,10%	8,38	0,14%	156,34
25	LUKSEMBURG	3,02	0,05%	2,87	0,05%	95,03
26	LATVIJA (LETONIJA)	2,66	0,05%	2,00	0,03%	75,19
27	ESTONIJA	1,53	0,03%	1,58	0,03%	103,27
28	CIPAR	1,45	0,03%	1,26	0,02%	86,90
Ukupno EU		5.612,14	100,00%	6.076,49	100,00%	108,27

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 3

Trgovinski bilans BiH po zemljama EU

Mil.KM

R. br.	ZEMLJA	I-VI 2018		I-VI 2019		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	-411,60	30,92%	-425,99	24,65%	103,50
2	NJEMAČKA	-252,97	19,01%	-334,61	19,36%	132,27
3	HRVATSKA	-166,13	12,48%	-257,48	14,90%	154,99
4	POLJSKA	-163,92	12,32%	-203,87	11,80%	124,37
5	MAĐARSKA	-80,76	6,07%	-127,46	7,38%	157,83
6	GRČKA	-103,55	7,78%	-125,28	7,25%	120,99
7	ČEŠKA	-65,17	4,90%	-102,64	5,94%	157,50
8	FRANCUSKA	-100,26	7,53%	-87,84	5,08%	87,61
9	ŠPANIJA	-49,16	3,69%	-86,85	5,03%	176,67
10	BELGIJA	-47,64	3,58%	-61,16	3,54%	128,38
11	UJEDINJENO KRALJEVSTVO	-26,36	1,98%	-36,20	2,09%	137,33
12	BUGARSKA	-38,23	2,87%	-32,38	1,87%	84,70
13	RUMUNIJA	-0,51	0,04%	-30,36	1,76%	5952,94
14	IRSKA	-28,35	2,13%	-28,57	1,65%	100,78
15	MALTA	-20,02	1,50%	-26,40	1,53%	131,87
16	ŠVEDSKA	-1,29	0,10%	-12,29	0,71%	952,71
17	PORTUGAL	-20,47	1,54%	-10,52	0,61%	51,39
18	FINSKA	-8,57	0,64%	-10,14	0,59%	118,32
19	DANSKA	-11,26	0,85%	-4,44	0,26%	39,43
20	SLOVAČKA	12,13	-0,91%	-3,70	0,21%	-30,50
21	ESTONIJA	-0,90	0,07%	-0,92	0,05%	102,22
22	LATVIJA (LETONIJA)	-0,73	0,05%	-0,60	0,03%	82,19
23	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	8,80	-0,66%	1,57	-0,09%	17,84
24	LITVANIJA	7,08	-0,53%	1,98	-0,11%	27,97
25	CIPAR	0,11	-0,01%	2,92	-0,17%	2654,55
26	LUKSEMBURG	29,66	-2,23%	27,48	-1,59%	92,65
27	SLOVENIJA	58,42	-4,39%	55,51	-3,21%	95,02
28	AUSTRIJA	150,65	-11,32%	192,26	-11,13%	127,62
Ukupno EU		-1.331,00	100,00%	-1.727,98	100,00%	129,83

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću Ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja Analize vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za period I-VI 2019. godine, donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za period I-VI 2019. godine.